

ДИМИТЪР ТЕНЧЕВ
ФАТАЛНО ПРОБУЖДАНЕ

chitanka.info

Ракетата цепеше космоса с почти светлинна скорост. Уредите шушнеха, скриптяха, пропяваха сигнали — вършеха своята неизчислима работа тихо, за да запазят непокътнати до местоназначението две крехки, нежни, възискателни като старомодни роботи души.

Беше ден. Да бъде ден, да има и нощ. Механичният ум на ракетата знаеше кога да угаси светлината на деня, знаеше колко продължителен е денят на юли (беше юли), колко продължителен е денят на август и този на декември. Механичният ум знаеше, че нощите са прохладни; дните — горещи. Всичко знаеше механичният ум, не ще сгреша той — слънцето ще залезе навреме, морето ще е топло, житата ще зреят, в планините ручей ще скачат по камъните, но през декември... — през декември планинските води бълбукат под леда. Само водопадите не замръзват. Както на Земята. Всичко ще бъде както на Земята. Тези две крехки, нежни, старомодно възискателни души трябва да стигнат непокътнати до местоназначението.

Сектор „Ипсилон“, непроучен сектор, може би — смърт. Смърт, разбира се, не в онзи земен смисъл. Но всичко беше далеч напред. Полетът беше изчислен за три години и някакви си часове.

Пътуваха двама — мъжът и тя. Седяха неподвижни, напрегнато наведени един срещу друг и мълчаха. Това напрежение в погледите, в устремите им лица лъжеше — вираха се, но не един в друг: помежду им бяха миражите. И всяко спокойствие е търпимо напрежение. Взираха се в желаното. Живееха на Земята, тази позлатено вечна планета, позлатено стара, сияйно златно хубава, обляна в слънце, върната към детството, цяла ливади и гори, и планини, морета, цяла една голяма почивка, тишина, птици, вслушана във вечното — една цяла човешка земя. Само хора, малко хора и покорна природа. И ако се завърнат, те ще бъдат там, сред другите завърнали се, до следващото пътуване.

Изстреляха ги от планета спътник. Вселената не ечи. До земята не стигна грохотът на излитането. Ядката на живота, пулсът на живота, монетата на живота не трябваше да чуе ничие изригване — нейното спокойствие бе най-скъпо.

А сега мозъкът на машината им подаваше спомени от Земята и те сънуваха. Полетът, часовете, лъчите, сините пазви — всичко живееше бавно, както движението в детски очи. И щеше да бъде така до края, и

после обратно — до завръщането. Но имаше нещо нередно, нещо нередно в очите на жената. Те проблясваха, на моменти пробиваха мъглата, взираха се в лицето на мъжа.

Как тъй! Защо това? Дефект ли? Сигурно дефект? Може би — дефект?

Може би дефект. Но ето го фактът: взираха се тези очи, режеха миражите, изпиваха лицето на мъжа, хвърляха искри срещу отпуснатите му клепачи; по клепачите плуваха бледни съновидения. Мъжът спеше. При него нямаше дефект. Те можеха да пътуват така три години и някакви си часове.

Но мисълта работеше. Мисълта като бял червей прояждаше всичко.

Летиш ли? Къде летиш? Аз стоя. Стени. Кораб. Движението е отвън. Стените слушат. Те броят дъха ми, ударите на сърцето, кръвта във вените, те слушат мислите ми. Заспи. Заспи!

Беше малко момиче, седнало върху стъпалата на стар дом и гледаше залеза. Прави като завеси бяха облаците. Чакаше някого, кого? Пътят лъкатушеше през зрели жита — буренясал, забравен път. Моят път върви. Една мелодия крачеше, някой свиркаше с уста, петите тупаха в пепелта и пепелта приятно пареше. Кой върви по моя път? Пак ти. Мъжът отсреща... Мъжът! Да стана ли? Мога ли?

Не мога. Стоманените нишки на комбинезона ме държат като корени за пулта. Ако стана, топлината ми на живо тяло ще влияе на уредите, защото е предвидено уредите да стоят на своето място и аз — на своето. Масата ми нещо ще промени, топлината ми нещо ще промени, излъченото чувство нещо ще задействува. Корабът ще полети като луда комета с незнаен път, незнайна посока; ще свети като фойерверк на катастрофата. Не ставай! Спи!

... Пътят лъкатушеше в дъбови гора и следваше реката. Тя бърбеше долу, недоволна като бяла старица. Скачаше по камъните. По камъните имаше мъх. А понякога? Понякога идваше друга, гневна и отнасяше моста... Поройни дъждове заливаха земята! Реката търкаляше камъни и грохотът се чуваше чак в селото! Обичам тази пълноводна, мътна, гневна...

Обичаш? Наистина ли обичаш? Да не греша? Заиграха червени триъгълници и невидима акустична уредба проточи тревожен стон. Механичният мозък беше регистрирал *чувство!*

Жената се сви от страх. А тялото ѝ остана пак тъй, като си беше, но нещо в него се сви. Стотна от градуса можеше да запрати кораба в космичната тъмнина! Невниманието беше лудост. Всяка мисъл беше непозволен лукс. Всяко чувство беше престъпление. Искаше да заспи.

Но вторачи очи в мъжа. Кой си ти? Отпуснато, сдължено, бледо от дългия сън, неподвижно лице. Лице като маска. Мъртво от сънища.

Кой си ти! Кой си ти! Събуди се! Кой си ти!

Червените триъгълници заскачаха, заиграха панически; акустичната уредба застана. Лицето на мъжа помръдна. Някое дребно мимическо мускулче заигра под кожата, като че невидимо леко насекомо бе докоснало с крачка кожата, лицето му и той искаше да го прогони.

Нещастнико, ние летим наникъде! Времето лети, разбираш ли? Колко е минало? Няма часовници. Няма време. А километрите, светлинните години? Колко години са минали? Няма и разстояние. Ние висим сами в пространство и време и чакаме. Чакаме гръм! Събуди се!

Очите му в просъница се отвориха. Искаше да види това, което сънуваше. В мълчанието един тревожен глас го викаше, а беше тихо, защото акустичната уредба се измори. Тя млъкна. Трябваше да пази две крехки, нежни души.

— Мили! — прошепна жената. — Мили, събуди се!

Той несигурно я погледна. В бяла мъгла плуваше лице — кръгло, неясно като петно; чуваше шепот и звън на уреди, но очите! — очите искаха нещо, очите бодяха с поглед, за да го разбудят. Едно съзнание, разпръснато надалеч, проникнало навсякъде, топло като парещ дъх, жадно като влага, вездесъщо, но умиротворено, взе бърже да се събира, събра се изведнъж и се сви, както охлюв се свива в костената си кутия, както отровните листенца на хищно цвете улавят насекомото. Беше един миг. Очите на мъжа оживяха.

Той се събуди в тясно помещение, между гладки, болнично бели стени, в умерения хлад на инсталациите, пред малък пулт, срещу някаква жена, космично облечена — жена, може би неспокойна, така изглеждаше. Всичко беше невероятно. Еднакво вярно беше предишното, еднакво вярно беше сегашното, а бъдещото? Стори му се, че бъдещето иде с железни стъпки и руши. Защото долови нещо недобро в тази рязка смяна, защото помнеше едно от основните правила: никакви резки промени! Резките промени увреждат! Нали

трябва да стигнат напълно запазени, с всичките си сили, за да могат с всичките си сили да... да направят какво? Да стигнат къде? Сили за какво? Едно угълче на паметта му още спеше.

— Мили, ние летим. Ние сме в тригодишен полет, разбираш ли? Ние не знаем къде летим, разбираш ли? В корема сме на механичния ум, а корабът си знае посоката. Разбираш ли?

Той мълчеше. Доста бърже си припомняше всичко. Припомняше си огромната опасност от едно събуждане в полет.

— Мили, аз се събудих. — Тя помълча. — Събудих се и си казах, че трябва да заспя. Но не заспах, разбираш ли? Исках да заспя, но не заспах, това се случи с мен. Ето катастрофата.

Той мълчеше. Жената виждаше по лицето му мудна мисъл.

— Сигурно съм виновна пред теб, може би имам голяма вина, може би...

Едното му рамо мръдна. Ако се събудиш и видиш надвесено лице, ти не искаш веднага да му повярваш, стоиш и го гледаш, за да можеш нещо да доловиш, да можеш нещо да проумееш. Когато майката се надвеси над детето и то отвори очи, колко дълго остава чуждо лицето му — нито топлите устни, нито топлите очи, нито топлите ръце успяват да върнат детето на майката, преди то да се е разделило със своя сън. Мъжът сънуваше със спомените от съня. Мъжът не познаваше тази жена и не искаше да ѝ повярва.

— Мили, дали не престъпих нещо, когато те събудих? Събудих те с мислите си. Казах си, че съм сама тук и че има някой насреща — ти, кой си ти, питах, исках да зная кой си, защото беше като мен прикован на пулта, насрещен, единствен, пребледнял от сънища, частица, микрон от ефира, литнал ненаказано бързо, заключен в утробата на една строгост, опростен, укротен, незнаещ; знаещ, силен и примирен — всичко това видях на лицето ти и взех смелост да те събудя. Сгрехих ли? Престъпница ли съм? Защото стъкла, невидими лъчи, очи, фотоплаки, импулси следят славата на нашия полет. Престъпница ли съм, че те разбудих? Отдавна червените триугълниците предупреждават за опасност... Може би корабът, отклонен и объркан, се щура като огнена риба между звездите и безуспешно търси път. Път накъде? Още първото мое чувство го е отклонило... Сънувах, че обичам... Нещо тържествуваше и рушеше... Обичах, представи си — неспокоен сън, сгрешен сън, дефект...

Тя замлъкна и напрегнато, изумено се вгледа в мъжа. Той растеше. Под бляскавата алуминиева тъкан, под стъклените люспи на шлема му, под електрическите върви шнулове. Неговото тяло се надигаше и пълнеше с мощ. „Ще ме убие!“ — помисли жената. „Ще ме убие в името на полета!“ И потърси очите му. Те бляскаха от мисъл, те бяха подвижни, усмихнати и търсеха последното, най-радостното, което умът ще реши. Червените триъгълници пак заиграха.

Тогава мъжът задвижи ръката си. Беше много трудно. Забравен механизъм проскърцваше, за да напомни за съществуването си. Електронните мускули на шлема му, които сами щяха да се задействуват в края на полета и да бъдат послушни за всяко негово желание, сега бяха мъртви, твърди, и платът се чупеше като ламарина. Платът бляскаше като ламарина. Очите на мъжа бляскаха като ламарина. Съживеното му лице блестеше като ламаринено слънце. Той протегна ръка.

Жената дълго се колеба.

После, с някаква надежда, с някаква вяра, вгледана в него, помръдна ръката си. Беше много трудно. Помръдна я още. Пръстите на мъжа намериха нейните пръсти. Дланите им се сляха, ръцете им се сляха. Човешката топлина, топлината на живо тяло, мина през изолационната тъкан — първо проби металните нишки и после — температурните нишки с течност, и после — дихателната тъкан. Топлината проби ръкавиците. През пулта те стискаха ръцете си, приличаха на хора, които изпитват силата на мускулите си — има такава игра — ръцете трепереха, а очите им светеха. Триъгълниците заиграха лудо; сирената зави, без да щади никого. Корабът летеше с почти светлинна скорост.

И изгоря като фосфорна искра.

Космичните станции зарегистрираха малка експлозия. Радарните телескопи намериха къса следа от метални пари. Пък и то се виждаше — небесните очи проследиха сребърно-лилава ивица. Само това беше останало.

Така изгоря скъпият кораб „Ипсилон Първи“.

Публикувано във вестник „Пулс“, брой 16/1967 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.